

Hoofdstuk 18

Van de wet Gods (1)

- Vorige les heeft ons geleerd dat 'goede werken' moeten voldoen aan Gods wet
- Wat is een wet?
  - Een regel of voorschrift waaraan ieder zich moet houden
    - En waarin beschreven staat:
      - Wat men NIET MAG doen;
      - Daarentegen WEL MOET doen;
      - HOE men die moet nakomen, en
      - Welke STRAF op overtreding staat
- Er zijn menselijke en Goddelijke wetten:
  - Menselijke wetten zijn veranderlijke Regels waarin bestuur en bestuurden afspreken hoe geregeerd / bestuurd zal worden.
  - In de Goddelijke wetten openbaart de Heere Zijn volmaakte en onveranderlijke wil.

Van de wet Gods (2)

- Wetten zijn noodzakelijk:
  - In het godsdienstig leven
  - In het politieke (burgerlijk) leven
  - In het maatschappelijk leven
- Waarom?
  - Omdat wij allen gevallen Adams-kinderen zijn:
    - *Gen. 8:21: want het gedichtsel van des mensen hart is boos van zijn jeugd aan*
    - H.C. zondag 3 v/a 8: alzo verdorven, dat wij ganselijk onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad
  - Mensen kunnen zonder wetten – beteugeling - niet samen leven
    - Art. 36 NGB: Wij geloven dat onze goede God, uit oorzaak der verdorvenheid des menselijken geslachts, koningen, prinsen en overheden verordend heeft; willende dat de wereld geregeerd worde door wetten en politiën (= *wetten of verordeningen*) opdat de ongebondenheid der mensen bedwongen worde en het alles met goede ordinantie onder de mensen toega

Van de wet Gods (3)

- O.T. Israël werd geregeerd door Goddelijke wetten
  - Dit is de theocratie
- Hun Wetgever was God, Die hun:
  - Zijn onveranderlijke wil verklaarde
    - *Psalm 147:18-20: Hij maakt Jakob Zijn woorden bekend, Israël Zijn inzettingen en Zijn rechten. Alzo heeft Hij geen volk gedaan; en Zijn rechten, die kennen zij niet*
  - Volkomen gehoorzaamheid eiste
    - *Jes. 43:21: Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen.*
  - Vrijwillige gehoorzaamheid eiste
    - *Ps.110:3: Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkracht*
- Adam had volmaakte kennis aan deze wet
  - *Pred.7:29: Alleenlijk zie, dit heb ik gevonden, dat God den mens recht gemaakt heeft.*
  - Anders had hij niet kunnen zondigen
    - *Rom. 7:7 :Ja, ik kende de zonde niet dan door de wet; want ook had ik de begeerlijkheid niet geweten zonde te zijn , indien de wet niet zeide: Gij zult niet begeren.*

Van de wet Gods (4)

- Israël kreeg bij Sinaï drieërlei wetten (v/a 1 en 10)
  1. Burgerlijke wet of wet der politie
  2. Ceremoniële wetgeving
  3. Wet der zeden of wet van de 10 geboden

1. Burgerlijke wet of wet der politie

- Tekent de bijzondere plaats van Israël onder de volken (Theocratie)

- *Psalm 147:10 (1773): Hij gaf aan Jakob Zijne wetten, Deed Isrel op Zijn woorden letten; Hij leerde z' in Zijn wegen wand'len; Zo wou Hij met geen volken hand'len;*

- Hierin wordt burgerlijk- en maatschappelijk leven geregeld

- Eigendomsrecht, erfrecht enz.
  - Strafmaat bij doodslag, overspel, diefstal
  - Kledingvoorschriften mannen en vrouwen enz. –

Van de wet Gods (5)

2. Ceremoniële wet

- Regeling van de O.T schaduwdienst (tot in detail!)
  - Tabernakel- en tempeldienst
  - Hogepriester, priester,s levieten
  - Verschillende offers, gereedschappen
  - Feestdagen, jubeljaar
- Betekenis? (Hebr. 3 – 10 is de sleutel om dit goed te verstaan)
- Zichtbare prediking van borgwerk van Christus
  - *Hebr. 9:11-12: Maar Christus, de Hogepriester der toekomstige goederen, gekomen zijnde, is door den meerderen en volmaakteren tabernakel, niet met handen gemaakt, dat is niet van dit maaksel, Noch door het bloed der bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed, eenmaal ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verlossing teweeggebracht hebbende.*
- Burgerlijke- en ceremoniële wetten door Christus vervuld (v/a 3)
  - *Matth. 27:51: En zie, het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën, van boven tot beneden; en de aarde beefde, en de steenrotsen scheurden*

Van de wet Gods (6)

- Vervallen, NIET overbodig!
  - Art. 25 NGB: ... nochtans blijft ons de waarheid en substantie daarvan in Christus Jezus, in Denwelken zij hun vervulling hebben ...
  - Heenwijzing naar Persoon en werk van Christus
  - Delen van deze wetten zijn op scheppings-orde gebaseerd en gelden ook in N.T. , zoals:
    - Verhouding man – vrouw
      - *1 Tim.2: 13-14 Doch ik laat de vrouw niet toe dat zij lere, noch over den man heerse, maar wil dat zij in stilheid zij. Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva.*
    - Onderscheid man – vrouw
      - *Deut.22:5: Het kleet eens mans zal niet zijn aan een vrouw, en een man zal geen vrouwenkleed aantrekken;*
      - *1 Kor. 11:14-15 Of leert u ook de natuur zelve niet, dat zo een man lang haar draagt, het hem een oneer is; Maar zo een vrouw lang haar draagt, dat het haar een eer is?*
- Hiermee is het onderscheid tussen Jood en heiden weggenomen
  - *Efeze 2:14: Want Hij is onze Vrede, Die deze beiden één gemaakt heeft, en den middelmuur des afscheidsels gebroken hebbende.*

Van de wet Gods (7)

- Eigenschappen van al deze Goddelijke wetten:
  - Heiligheid
    - *Rom. 7:12: Alzo is dan de wet heilig, en het gebod is heilig .... rechtvaardig en goed*
  - Rechtvaardigheid
    - *Rom. 7:12: ... en rechtvaardig ...*
  - Goedheid
    - *Rom. 7:12: ... en goed.*
  - Volmaaktheid
    - *Psalm 19:8: De wet des HEEREN is volmaakt, bekerende de ziel; de getuigenis des HEEREN is gewis, den slechte wijsheid gevende.*
  - Onveranderlijkheid
    - *Matth. 17:18 ..... : Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied.*
  - Geestelijkheid
    - *Rom. 7:14: Want wij weten dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde. (let op de plaats van de komma's! – Kohlbrugge)*

Van de wet Gods (8)

3. Wet der zeden of 10 geboden (v/a 4)
  - Is de voornaamste wet
  - Deze is eeuwig en blijvend (v/a 2)
    - Daarom in twee stenen tafelen geschreven (v/a 5)
      - *Deut. 4:13: Toen verkondigde Hij u Zijn verbond, dat Hij u gebod te doen, de tien woorden, en schreef ze op twee stenen tafelen.*
  - Wordt verbond genoemd
    - maar is geen nieuw werkverbond
      - *Rom. 3:20: Daarom zal uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd worden voor Hem*
    - Deze Wet omvat de eisen van het genadeverbond
      - Waaraan Christus voor al Zijn uitverkorenen heeft voldaan; dadelijk en lijdelijk.
        - *Hebr. 10:14 Want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden.*

Van de wet Gods (9)

- Al bekend voor de afkondiging op Sinaiï
  - Voorbeeld Sabbatsgebod
    - *Ex. 16:23: Morgen is de rust, de heilige sabbat des HEEREN;*
- Inhoud van de Wet der zeden (of 10 geboden)
  - Liefde tot God boven alles = inhoud eerste tafel (v/a 6)
    - *Matth. 22:37-38: Gij zult liefhebben den Heere uw God met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand, en met geheel uw kracht. Dit is het eerste en het grote gebod.*
  - Liefde tot onze naast als tot onszelf = inhoud tweede tafel (v/a 7)
    - *Matth. 22:39: En het tweede, aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelfven.*
- Deze twee tafels (geboden) mogen en kunnen niet gescheiden worden.
  - *Matth. 22:40: Aan deze twee geboden hangt de ganse Wet en de Profeten*
  - *Jak. 2:10 Want wie de gehele wet zal houden, en in één zal struikelen, die is schuldig geworden aan alle.*

Van de wet Gods (10)

- **Wet der 10 geboden heeft drievoudige functie:**
  - 1) In het burgerlijk leven
  - 2) Kenbron van ellende en tuchtmeester tot Christus
  - 3) Regel van dankbaarheid of nieuwe gehoorzaamheid
- 1. **In het burgerlijk leven (usus politicus)**
  - Zie Kant.5 bij 1 Tim. 2:2: Want de rechte overheden zijn bewaarders, of beschermers, van de beide tafelen der wet.
- **Waarom kan dat van iedereen geëist worden?**
  - **Deze Wet is in ieders hart afgedrukt**
    - *Rom.2:14: Want wanneer de heidenen, die de wet niet hebben, van nature de dingen doen die der wet zijn*
  - **Ieder schepsel is onderdaan van het Koninkrijk van Gods Voorzienigheid of Almacht**
    - *Pred. 12:13: Vrees God en houd Zijn geboden, want dit betaamt allen mensen.*
- **Daarin heeft de overheid een bepaalde taak**
  - Art. 36 NGB: ... om het rijk van den antichrist te gronde te werpen, en het Koninkrijk van Jezus Christus te doen vorderen, ... opdat God van een iegelijk geëerd en gediend worde, ...

Van de wet Gods (11)

2. Kenbron van de ellende en tuchtmeester tot Christus (usus peadagogikus)

A. Om onze ellende te leren kennen.

- H.C. v/a 3: Waaruit kent gij uw ellende?
Antw. Uit de wet Gods. Rom. 3:20
- De Wet is een spiegel waarin de zondaar zijn/haar zondige staat ziet
  - *Rom. 7:7: Ja, ik kende de zonde niet dan door de wet; want ook had ik de begeerlijkheid niet geweten zonde te zijn , indien de wet niet zeide: Gij zult niet begeren.*
- De Wet overtuigd, door de werking van de Heilige Geest, de zondaar van schuld en straf
  - *Joh. 16:8: En Die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel:*

B. Als 'tuchtmeester' tot Christus

- De Wet geeft de zondaar geen rust, maar drijft uit tot Christus
  - *Gal. 3:24: Zo dan, de wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden.*

Van de wet Gods (12)

3. Regel van de dankbaarheid of nieuwe gehoorzaamheid (usus normativus)

- Deze functie van de Wet wordt behandeld in H.C. Zondag 33 t/m 44
- Deze functie is geen wettische dienstbaarheid
  - *Rom. 3:20: Daarom zal uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd worden voor Hem*
- Maar een regel van ware heiligmaking
  - H.C. v/a 90: en een ernstige lust en liefde om naar den wil Gods in alle goede werken te leven
  - *Rom. 7:22: Want ik heb een vermaak in de wet Gods naar den inwendigen mens.*
- Om naar te leven uit dankbaarheid
  - H.C. v/a 86: opdat wij ons met ons ganse leven Gode dankbaar voor Zijn weldaden bewijzen
  - *Psalms 119:174: O HEERE, ik verlang naar Uw heil, en Uw wet is al mijn vermaking.*
- In de volgende les wordt deze functie, aan de hand van elk gebod afzonderlijk, verder besproken

Huiswerkvraag

1. Waarom kan, mag en moet van iedereen gehoorzaamheid aan de Wet der Tien geboden geeist worden?
2. Welk Art. van de NGB handelt daarover?

Van de wet Gods (14)

- De Tien geboden:
  - Worden vooraf gegaan door een Goddelijk aanspraak
    - *Ex.20:2 en Deut. 5: Ik ben de HEERE uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb.*
  - Geeft aan dat er maar een ware God is, de Almachtige, de Schepper van hemel en aarde
  - Ziet uitwendig op bevrijding uit Egypte
  - Geestelijk op bevrijding uit macht van de zonde
- Eerste tafel 4 geboden (v/a 8)
  - Inhoud is liefde tot jegens God
- Tweede tafel 6 geboden (v/a 9)
  - Inhoud is liefde tot de naaste
  - Zie H.C. v/a 93: *Vr. Hoe worden deze tien geboden gedeeld? Antw. In twee tafelen; waarvan de eerste leert hoe wij ons jegens God zullen houden; de andere, wat wij onzen naaste schuldig zijn)*

Van de wet Gods (15)

- 1^e gebod: *Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.*
- Heiliging van Gods gezag en eer
  - Gebiedt de God van de Bijbel te dienen en te eren
    - Veroordeelt godloochenaars
      - *Ps. 14:1: De dwaas zegt in zijn hart: Er is geen God. Zij verderven het, zij maken het gruwelijk met hun werk; er is niemand die goed doet.*
  - Verbiedt er andere goden op na te houden
    - Satan: Matth. 4:10
    - Heiligen: Jes. 63:16
    - Schepselen (waaronder sporthelden, popsterren enz.): Openb. 19:10
    - Hemellichamen, bergen, rivieren: Job 31:26-27
    - Geld: 1 Tim.6:10
    - Eigenliefde = zelfaanbidding: Hand. 12:22
    - Bijgeloof = waarzegging (horoscopen!, occulte praktijken)
  - Afgoderij is geestelijk overspel
    - *Jer. 3:9 Ja, het geschiedde vanwege het gerucht harer hoererij, dat zij het land ontheiligde; want zij bedreef overspel met steen en met hout.*

Van de wet Gods (16)

- **2^e gebod:** *Gij zult u geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken, van hetgeen dat boven in den hemel is, noch van hetgeen dat onder op de aarde is, noch van hetgeen dat in de wateren onder de aarde is. Gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen; want Ik, de HEERE uw God, ben een ijverig God, Die de misdaad der vaders bezoek aan de kinderen, aan het derde en aan het vierde lid dergenen die Mij haten; en doe barmhartigheid aan duizenden dergenen die Mij liefhebben en Mijn geboden onderhouden.*
- **Heiliging van Gods dienst**
  - **Gebiedt God op geestelijke wijze te dienen**
    - *Joh. 4:24: God is een Geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid.*
  - **Verbiedt beeld of voorstelling van Hem te maken**
    - H.C. v/a 98: Dewelke Zijn Christenen niet door stomme beelden, ... wil onderwezen hebben
    - *Jer. 10:8-9: een hout is een onderwijs der ijdelheden.*
  - **Hij openbaart Zich in Zijn Woord**
    - *Jer. 10:10 Maar de HEERE God is de Waarheid, Hij is de levende God en een eeuwig Koning*
- Rome voegt het 1^e en 2^e gebod samen om het verbod op beeldendienst te verdoezelen.
- Om aan 10 geboden te komen wordt het 10^e gebod gesplitst.

Van de wet Gods (17)

- **3^e gebod:** *Gij zult den Naam des HEEREN uws Gods niet ijdelijk gebruiken; want de HEERE zal niet onschuldig houden die Zijn Naam ijdelijk gebruikt.*
- **Heiliging van Gods Naam**
  - **Gebiedt Gods Naam te belijden en verheerlijken**
    - *Psalm 100: Gij ganse aarde, juicht den HEERE. ... looft Hem, prijst Zijn Naam.*
  - **Verbiedt misbruik van zijn Naam**
    - Vloeken, lasteren
    - Onnodig of vals een eed zweren
    - Misbruik in cultuuruitingen (boeken, toneel enz.)
    - Ondoordacht / onnodig gebruik (kan ook in het gebed gebeuren)
  - **Laatste deel van dit gebod bevat een bedreiging.**
    - **Geeft ernst van overtreding aan**
      - H.C. v/a 100: want er is geen groter zonde, noch die God meer vertoorn, dan de lastering Zijns Naams
      - *Lev. 5:1: dat hij gehoord heeft een stem des vloeks, waarvan hij getuige is, hetzij dat hij het gezien of geweten heeft; indien hij het niet te kennen geeft, zo zal hij zijn ongerechtigheid dragen.*

Van de wet Gods (18)

- **4^e gebod:** *Gedenk den sabbatdag, dat gij dien heiligt. Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN uws Gods; dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uw poorten is. Want in zes dagen heeft de HEERE den hemel en de aarde gemaakt, de zee, en alles wat daarin is, en Hij rustte ten zevenden dage; daarom zegende de HEERE den sabbatdag, en heiligde denzelven.*
- **Heiliging van Gods Dag**
  - **Gebiedt zondagsrust en zondags- heiliging**
    - Zondagsrust is middel (waarin ook de overheid een taak heeft)
    - Zondagsheiliging is het doel (wat onder kerkelijke tucht valt)
      - H.C. v/a 103: dat ik, inzonderheid op den sabbat, dat is op den rustdag, tot de gemeente Gods naarstiglijk kome, om Gods Woord te horen, de sacramenten te gebruiken, God den Heere openlijk aan te roepen, en den armen Christelijke handreiking te doen
  - **Wat betekent dit?**
    - Wie op zondag rust houdt, maar de kerkdiensten (onnodig) verzuimt heiligt deze dag niet.
    - De rust is het middel om deze dag te kunnen heiligen.

Van de wet Gods (19)

- Het 4^e gebod: vervolg
  - Verbiedt onnodige arbeid en onnodige verstoring van de rust
    - 24- uur economie (winkels op zondag open, openbaar vervoer enz.)
    - Maar ook om deze dag in rust en/of in gezelligheid door te brengen.
  - **Verbod op arbeid niet absoluut**
    - Toegestaan / verplicht zijn:
      - werken van barmhartigheid (verzorging zieken enz.)
      - Werken van noodzakelijkheid (verzorging mens en vee, hulp bij ongevallen enz.)
  - **Men moet staan naar de geestelijke betekenis van dit gebod**
    - H.C. v/a 103: .. van mijn boze werken ruste, den Heere door Zijn Geest in mij werken late, en alzo den eeuwigen sabbat in dit leven aanvange
  - Het 4^e gebod bevat een ceremonieel deel, de sabbat, dat met de ceremoniële wetgeving vervallen.
  - Het zedelijk gebod, rust en heiliging, geldt nu de Dag des Heeren, dat is de zondag.

Van de wet Gods (20)

- **5^e gebod:** *Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat u de HEERE uw God geeft.*
- **Gebiedt handhaving van gezag in de samenleving**
  - **Ouderlijk gezag**
    - *Matth. 15:4 Wie vader of moeder vloekt, die zal den dood sterven*
  - **Overheidsgezag** (omdat overheden door God zijn aangesteld = Gods dienares Rom.13)
    - 1 Petr. 2:17: vreest God; eert den koning.
  - **Gezag in algemene zin** (in kerk, staat en maatschappij)
    - *Rom. 13:1 Alle ziel zij den machten over haar gesteld, onderworpen;*
- **Verbiedt verwerping van gezag**
  - **Ouderlijk gezag**
    - *Matth. 15:4 Wie vader of moeder vloekt, die zal den dood sterven*
  - **Kerkelijk gezag, overheidsgezag enz.**
    - Zie Koracht, Dathan en Abiram (Num. 16)
  - **Is het enige gebod met een belofte**
    - O.a geschiedenis Rechabieten bewijst dit (Jer. 35)

Van de wet Gods (21)

- 6^e gebod: *Gij zult niet doodslaan.*
- Gebiedt eerbied voor het menselijk leven
  - Vanaf de ontvangenis totdat God de ziel wegneemt
    - *Psalm 139:14 Ik loof U, omdat ik op een heel vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt ben*
    - *Psalm 31:16 Mijn tijden zijn in Uw hand*
  - Bescherming menselijk leven ook overheidstaak
    - Door veiligheidsmaatregelen op velerlei gebied (in verkeer en werkomgeving)
    - Door overtreders streng te straffen (doodstraf moet mogelijk zijn)
- Verbiedt aantasting van het menselijk leven
  - Door anderen (moord, doodslag, abortus, euthanasie enz.)
  - Zelf (zelfdoding, verkeerde levensstijl door roken, drinken, eten, onnodig in gevaar begeven in sport en spel enz.)
- De oorsprong (wortel) van de doodslag is de haat en nijd die van nature in ons aller hart woont.

Van de wet Gods (22)

- 7^e gebod: *Gij zult niet echtbreken*
- Gebiedt eerbied voor het Bijbels huwelijk
  - Wijst op de betekenis van een rein zedelijk leven
    - *1 Kor. 6:18-19: Vliedt de hoerij. Alle zonde die de mens doet, is buiten het lichaam; maar die hoerij bedrijft, die zondigt tegen zijn eigen lichaam. Of weet gij niet dat ulieder lichaam een tempel is des Heiligen Geestes*
- Verbiedt alle onzedelijkheid
  - Samenleving buiten het huwelijk
    - *1 Tim. 5:22: Bewaar uzelf rein.*
    - *Openb. 22:15: Maar buiten zullen zijn de honden, en de tovenaars, en de hoereerders*
  - Alle andere samenlevingsvormen
    - Lees in dit verband ook Rom. 1:24-29
      - Let op de reden van onzedelijk gedrag, incl. homofiele praktijken:
    - ‘Daarom heeft hen God overgegeven ...’
- Overheid moet 7^e gebod handhaven door:
  - Bijbelse huwelijks- en zedelijkheids-wetgeving

Van de wet Gods (22)

- 8^e gebod: *Gij zult niet stelen*
- Gebiedt respect voor eigendomsrecht
  - *1 Kon.21:3 Dat late de HEERE verre van mij zijn, dat ik u de erve mijner vaderen geven zou*
- Verbiedt alle vormen van diefstal
  - In de handel
    - *Spr. 20:23: Tweeërlei weegsteen is den HEERE een gruwel,*
  - In de financiële wereld
    - *Psalm 15:5 Die zijn geld niet geeft op woeker en geen geschenk neemt tegen den onschuldige.*
  - Roerende en onroerende goederen
    - *Jes. 5:8: Wee dengenen die huis aan huis trekken, akker aan akker brengen*
  - Mensenhandel
    - *Ex. 21:16: zo wie een mens steelt, ... die zal zekerlijk gedood worden*
  - Maar ook gierigheid en verkwisting
    - *1 Tim. 6:10: Want de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad*
  - Verder nog zaken zoals weddenschappen, loterijen dagdieverij (tijd van de baas stelen)

Van de wet Gods (24)

- 9^e gebod: *Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste*
- **Gebiedt bevordering van de eer en goede naam van onze naaste**
  - *Efeze.4:25: en spreekt de waarheid, een iegelijk met zijn naaste; want wij zijn elkanders leden.*
  - H.C. v/a 112: dat ik in het gericht en alle andere handelingen de waarheid liefhebbe, oprechtelijk spreke en belijde; ook mijns naasten eer en goed gerucht naar mijn vermogen voorsta en bevordere
- **Verbiedt alle onwaarachtigheid**
  - *Jak.3:6 De tong is ook een vuur, een wereld der ongerechtigheid.*
  - Door liegen en bedriegen
    - *Hos. 4:2 .. vloeken en liegen, ... zij breken door*
  - Door achterklap = roddel
    - Spr.20:19: Die als een achterklapper wandelt, openbaart het heimelijke
  - Door verdachtmakingen
    - *Gen.3:1 Is het ook dat God gezegd heeft*
  - Door valse prediking
    - *Zach. 13:4 en zij zullen geen haren mantel aandoen om te liegen.*
- De mens gelooft de leugen graag, maar God heeft 'lust tot waarheid in het binnenste' (Psalm 51:8)

Van de wet Gods (25)

- **10^e gebod:** *Gij zult niet begeren uws naasten huis; gij zult niet begeren uws naasten vrouw, noch zijn dienstknecht, noch zijn dienstmaagd, noch zijn os, noch zijn ezel, noch iets dat uws naasten is.*
- **Gebiedt tevreden te zijn met wat God ons geeft**
  - *Phil. 4:11: want ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben*
- **Verbiedt alle zondige begeerte = de Paradijszonde**
  - *Rom. 7:7: Ja, ik kende de zonde niet dan door de wet; want ook had ik de begeerlijkheid niet geweten zonde te zijn, indien de wet niet zeide: Gij zult niet begeren.*
  - Er is ook een geoorloofde begeerte:
    - Voedsel, drank, huisvesting, kleding, een beroep.
  - **10^e gebod is samenvatting van de zedelijke wet.**
    - H.C. v/a 113: Dat ook de minste lust of gedachte tegen enig gebod Gods in ons hart nimmermeer kome, maar dat wij te allen tijde van ganser harte aller zonden vijand zijn en lust tot alle gerechtigheid hebben
- Rome splits 10^e gebod in tweeën om,, toch aan 10 geboden te komen (1^e en 2^e gebod hebben ze samengevoegd).
  - Paulus maakt in Rom. 7:7 dit onderscheid niet!

Van de wet Gods (26)

- Wat betekent dan de Christelijke vrijheid?
  - Bevrijding van O.T. wetten
    - *Gal. 2:4: om te verspieden onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben*
  - Bevrijding van menselijke tradities
    - *Matth. 15:9: Doch tevergeefs eren zij Mij, lerende leringen die geboden van mensen zijn*
  - Een vrijheid van geweten:
    - *Rom. 14:5: Een iegelijk zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd*
- Binnen de grenzen van:
  1. De eeuwigdurende wet der zeden
    - *Matth. 22:37-39 Gij zult liefhebben den Heere uw God met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede, aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.*
  2. Het wettig overheidsgezag, voor zover dat niet strijdt met Gods Woord
    - *Rom. 13:4 Want zij is Gods dienares*
    - *Hand. 5:29: Men moet Gode meer gehoorzaam zijn dan den mensen*

Van de wet Gods (27)

- De wet der 10 geboden door Christus geheel vervuld
  - *Matth.5:17: Ik ben niet gekomen om die te ontbinden, maar te vervullen*
  - Is ook niet vermeerderd of veranderd (v/a 12)
    - *Matth. 5:18: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch één tittel van de Wet voorbijgaan*
  - Kan niet door een mens gehouden worden (v/a 13)
    - *Jak. 3:2: Wij struikelen allen in velen*
  - Hoeft ook niet, zegt de antinominiaan (wetsbestrijder)
    - Is tegen Gods Woord.
    - De eis blijft
    - Jezus zei immers tot de rijke jongeling:
      - *Matth. 19:17: Doch wilt gij in het leven ingaan, onderhoud de geboden.*
- Onmacht moet aanzetten tot bidden (v/a 15)
  - *Psalm 119:4,5: HEERE, Gij hebt geboden dat men Uw bevelen zeer bewaren zal. Och, dat mijn wegen gericht werden om Uw inzettingen te bewaren!*

Huiswerkvraag

Waarom behandelt de Heidelbergse Catechismus de Wet der 10 geboden in 'het stuk der dankbaarheid'?